MINI-NOTEBOOKS voor klein en groot

Wie het kleine *niet eert...*

Of je het nu netbooks, UMPC's, ultraportables of simpelweg mininotebooks noemt, één ding is zeker: de ultracompacte en goedkope notebookjes zijn dé trend van 2008. Intussen liggen er al heel wat alternatieven voor de Asus Eee PC in de winkel. We hebben ze voor jou letterlijk onder handen genomen. BART STOFFELS

Zowat elke laptopfabrikant heeft tegenwoordig een mininotebook in het gamma. Deze notebooks in miniformaat beschikken niet over de functionaliteit of de prestaties van een volwaardig toestel, maar ze zijn ideaal voor onderweg. E-mails lezen, het internet afschuimen en zelfs kantoortaken zijn perfect mogelijk op een mininotebook. Hou er wel rekening mee dat zo'n kleine laptop niet beschikt over een optisch station. Een filmpje kijken of een programma installeren via dvd of cd is dus niet mogelijk, al kan je natuurlijk altijd een extern cd/dvd-station aansluiten via usb. Die vind je voor zo'n € 50.

En dan is er natuurlijk de prijs. Een toestel als de Asus Eee PC 700 – dat de hele hype in gang zette – vind je al voor minder dan € 250. Dat is meer dan de helft goedkoper dan een klassieke instapnotebook. De meeste andere mininotebooks kosten tussen € 300 en € 500, afhankelijk van de configuratie en het besturingssysteem.

LINUX OF NIET?

Ook anders dan bij de traditionele notebook is het besturingssysteem. Niet zelden is er een versie van Linux voorgeïnstalleerd. Dat drukt de prijs – Linux is nu eenmaal gratis – en bovendien is de basissoftware al aanwezig in de vorm van een browser, een tekstverwerker en een chatclient. Je kan dus meteen aan de slag. Linux vraagt echter wel wat aanpassingsvermogen als je gewoon bent om met Windows te werken. Daarom zijn er ook steeds meer mininotebooks beschikbaar met Windows XP of Vista, al dan niet tegen een meerprijs.

VOOR IEDEREEN

Voor wie is zo'n mininotebook nu bedoeld? Simpel: voor iedereen! Studenten vinden ze interessant omdat ze zo licht en goedkoop zijn, maar ook wie vaak onderweg is of graag zonder veel poespas vanuit de sofa wil surfen, kan een mininotebook overwegen. Zoals al gezegd, zijn deze notebookjes krachtig genoeg voor de meeste basistaken, en allemaal heb-

ben ze een ingebouwde 802.11-netwerkkaart voor draadloze WiFi-verbindingen. Sommige toestellen komen ook met *Bluetooth*, wat dan weer handig is als je vaak gegevens uitwisselt met een Bluetooth-gsm.

NADELEN

Een mogelijk nadeel van goedkope mininotebooks is de beperkte autonomie van sommige exemplaren. Langer dan twee tot drie uur houden ze het meestal niet vol, en dat is toch jammer voor een op en top mobiel toestel. Ook de veel kleinere schermen en toetsenbordjes maken (lang) werken op een mininotebook niet vanzelfsprekend. Gelukkig bieden sommige notebooks, zoals de HP 2133 Mini-Note PC, grotere toetsen, wat het typcomfort alleen maar ten goede komt. En dan is er nog de opslagcapaciteit: die varieert van een handvol gigabytes (veel te krap!) tot een meer aanvaardbare 120 GB. Ben je van plan om veel bestanden te stockeren op je mininotebook en hem misschien zelfs in te zetten als superdeluxe mediaspeler, dan kies je best voor een exemplaar met een ruime harde schijf.

Acer Aspire One A110
Rommelige interface

De Aspire One van Acer lijkt een echt hebbeding. Uniek hier is de combinatie van een 8,9-inch scherm met een extra groot toetsenbord. Dat de muisknoppen zich links en rechts van het touchpad bevinden, is wel even wennen. Ondanks de lage prijs zit er in de Aspire One toch een 1,6-GHz Atom-processor, al moet die het jammer genoeg stellen met maar 512 MB werkgeheugen en een krappe flashschijf van 8 GB. Die kan je wel uitbreiden aan de hand van geheugenkaartjes. Bluetooth ontbreekt.
Het *Linpus Linux*-besturingssysteem, waarvan de interface en de programma's helemaal door Acer werden aangepast, heeft soms wat moeite om vlot te draaien, al verloopt surfen wel goed. Wat de grafische Linux-omgeving betreft, is er nog werk aan de winkel: zo zijn veel foutmeldingen ronduit slecht vertaald en daardoor nauwelijks te begrijpen. Ook de updatefunctie werkt nog niet zoals het hoort. Het glossy beeldscherm vinden we dan weer een van de scherpste en helderste van het pak, met dank aan de LED-verlichting. De Aspire One is net als de MSI Wind uitgerust met een 3-cellige batterij, en dus mag het niet verbazen dat de autonomiecijfers vergelijkbaar zijn: we klokken af op een matige twee uur en achttien minuten. De variant met Windows XP beschikt over 1 GB RAM en een harde schijf van 120 GB, maar dat laat zich ook voelen in een flink hogere prijs.

SCORE **7/10**

- ▲ **Groot toetsenbord, schermkwaliteit**
- ▼ **Slecht vertaalde interface**

www.acer.be

Asus Eee PC 901
Sterk uithoudingsvermogen

Het was Asus dat met de Eee PC de hele hype rond betaalbare mininotebooks in gang zette. Ondertussen is het gamma aan Eee PC's zo breed geworden dat je goed moet uitkijken wat je koopt (zie: www.asus-uk.com/eeepc/about). De Eee PC 901 is bijvoorbeeld uitgerust met een Intel Atom-processor die draait aan 1,6 GHz en die komt met een 6-cellige batterij. De identiek uitziende Eee PC 900 daarentegen heeft een krachtigere, maar minder zuinige Intel Celeron-processor en een 4-cellige batterij. Geen onbelangrijk verschil, want de Eee PC 901 haalt volgens onze metingen onder Windows XP een autonomie van maximaal 6,5 uur, een absoluut record. Zo ken je meteen de grote meerwaarde van deze kleine laptop ten opzichte van zijn concurrenten. Andere pluspunten zijn de aanwezigheid van 802.11n, Bluetooth 2.0 en extra software zoals Sun StarOffice 8 en MS Works (als je voor de Windows XP-versie kiest).

Er zijn ook nadelen. De Intel Atom is niet van de snelsten, en dat merken we vreemd genoeg vooral onder Linux, waar de schermopbouw duidelijk minder vlot verloopt dan onder Windows XP. De achilleshiel van de Eee PC 901 blijkt echter het toetsenbordje te zijn: dat rammelt langs alle kanten, en bovendien zijn de toetsen zo klein dat foutloos typen bijna onmogelijk wordt. Maar dat is dan ook het enige dat we deze Eee PC kunnen aanwrijven.

SCORE **8/10**

- ▲ **Autonomie**
- ▼ **Toetsenbord, snelheid**

http://eeepc.asus.com

Dell Inspiron Mini 9

Niet alleen klein qua formaat

De Inspiron Mini 9 is qua gewicht en afmetingen perfect vergelijkbaar met de meeste andere geteste mininotebooks. Het 8,9-inch beeldscherm is voldoende helder en aangenaam om naar te kijken. Het toetsenbord vinden we echter net iets te klein om aangenaam te typen. De Inspiron Mini 9 beschikt als enige over een ingebouwde megapixelwebcamera, wat handig is als je wil videochatten in hogere kwaliteit. Wel jammer dat de harde schijf (SSD) niet groter is dan 8 GB. Dat laat nog weinig ruimte over voor andere zaken wanneer Windows XP Home geïnstalleerd is. Ook de optionele 16-GB SSD verzinkt in het niets bij de schijven die we onder andere in de MSI Wind en HP Mini-Note PC aantreffen. De 1,6-GHz Intel Atom N270 is krachtig genoeg om vlot Windows te draaien en tegelijk het energieverbruik in toom te houden. Voorlopig biedt Dell een maximale geheugenhoeveelheid van 1 GB aan. Desalniettemin is deze combinatie van processor en geheugen meer dan voldoende voor algemene taken. We hebben geen exacte metingen kunnen doen van de autonomie van de batterij, maar reken op een tijd die de drie uur benadert.

SCORE 6/10

- ▲ Megapixelwebcam
- ▼ Capaciteit harde schijf

www.dell.be

HP 2133 Mini-Note PC

Grootse mininotebook

Wat afwerking en bouwkwaliteit betreft, staat de HP 2133 Mini-Note PC op eenzame hoogte. Dit is gewoon een erg aantrekkelijk ogende machine die zijn hogere prijskaartje helemaal waard is. De Mini-Note PC blijft wel een buitenbeentje, want de versie die wij testten, is uitgerust met Windows Vista. Ondanks de zwakke Via C7-M processor draait Vista opvallend vlot. Schakel dan wel eerst de Aero-interface uit, want de grafische kaart is daar niet op berekend. De vlotheid van werken is grotendeels de verdienste van het 2 GB grote werkgeheugen. Ook de harde schijf is niet te krap bemeten in vergelijking met de concurrentie: 120 GB. In veel opzichten leunt deze HP dan ook aan bij een 'echte' notebook. Niet in het minst om zijn hoge resolutie beeldscherm én zijn fantastische full-size toetsenbord. Dit is een van de weinige mininotebooks waar je blind op kan typen. Ook de autonomie valt goed mee: in het beste geval houdt hij het bijna vier uur uit. Dat is wel gemeten met de 6-cellige batterij die standaard bij de Windows-versie zit. De Linux-variant moet het stellen met een 3-cellige batterij en komt ook met minder werkgeheugen. Twee minpunten blijven overeind: de batterij steekt wel heel erg ver uit, en het totaalgewicht ligt met 1.438 gram vrij hoog.

SCORE 8/10

- ▲ Bouwkwaliteit
- ▼ Gewicht

www.hp.be

Nelson Iris 305

Kleine broertje

Uiterlijk doet de Iris 305 van Nelson sterk denken aan de eerste Asus Eee PC met 7-inch scherm, en ook qua prijs zitten ze niet ver uit elkaars buurt. Overigens vinden wij een 7-inch scherm net te klein om comfortabel mee te werken. Hetzelfde geldt voor het toetsenbordje, dat wel steviger is dan dat van de Eee PC, maar waar met tien vingers niet foutloos mee te werken valt. Ook het touchpad valt wat tegen door zijn miniformaat. Opvallen doet de Nelson vooral omdat hij is uitgerust met een Via C7-M processor van 1 GHz. Die processor draait Linpus Linux Lite uitstekend, al schakelt de ventilator wel iets te regelmatig in de hoogste versnelling, met minutenlang extra decibels tot gevolg. Zo hoort het zeker niet! Het is bovendien duidelijk dat deze processor een pak trager is dan de toch al niet flitsende Intel Atom. Linpus Linux vinden we dan weer wel geslaagd, vooral omdat je kan switchen tussen een simpele gebruikersinterface op basis van tabbladen en kleurrijke pictogrammen (mooi afgekeken van Asus), en een meer klassieke Linux-werkomgeving. Volgens de fabrikant moet de 4-cellige batterij het 4,5 uur uithouden.

SCORE 4/10

- ▲ Autonomie
- ▼ Schermgrootte

www.nelson-computer.be

MSI Wind U100

Witte tornado

Met zijn 10-inch scherm en witte behuizing is de Wind zonder meer een knappe verschijning. De bouwkwaliteit is niet zo goed als die van Asus of HP, maar daar tegenover staat wel een uitstekend toetsenbord. Een ander opmerkelijk verschil is de harde schijf: een klassieke 80 GB grote 2,5-inch schijf maakt de dienst uit. Dat is vooral een pluspunt als je de Wind niet alleen als surfmachine maar ook als mediaspeler wil inzetten. Het 10-inch LED-verlichte lcd-scherm is van prima kwaliteit, maar biedt geen hogere resolutie dan dat van de Eee PC 901. Je ziet dus evenveel informatie, ondanks het grotere scherm. MSI levert de Wind standaard met een 3-cellige batterij, maar ons testtoestel was uitgerust met een zwaardere 6-cellige variant. Na wat herrekenwerk komen we uit op een autonomie van iets meer dan twee uur onder Windows XP, wat niet echt schitterend te noemen is. MSI zelf geeft 190 minuten op.

€ 399

SCORE 7/10

- ▲ Capaciteit harde schijf
- ▼ Autonomie

www.msi-belgium.com

Clickx keuze

Het is niet eenvoudig om te kiezen tussen zes mininotebooks met een prijskaartje tussen € 299 en € 499. Twee toestellen steken er wat ons betreft bovenuit. Ten eerste is er de Eee PC 901 van Asus, die niet te verslaan is als je autonomie en draagbaarheid hoog in het vaandel voert. Alleen jammer van het ondermaatse toetsenbord. Een toestel dat nog meer de aandacht trekt, is de fraaie **HP 2133 Mini-Note PC**. Die is uitgerust met Windows Vista, heeft een optimaal toetsenbord en beschikt over een grote harde schijf. Daardoor benadert die nog het best de ervaring van een 'echte' notebook. De hogere prijs moet je er wel bijnemen. ♦

VAKTAAL

BLUETOOTH: Een veilige standaard waarmee gegevens over relatief korte afstand (maximum 5 tot 10 meter) verstuurd kunnen worden. Vaak gaat het om communicatie tussen pc's, printers, gsm's of gps-ontvangers.

LINPUS LINUX: Een variant van Linux die speciaal bedoeld is om op kleinere schermen te werken. Het ondersteunt ook lagere resoluties